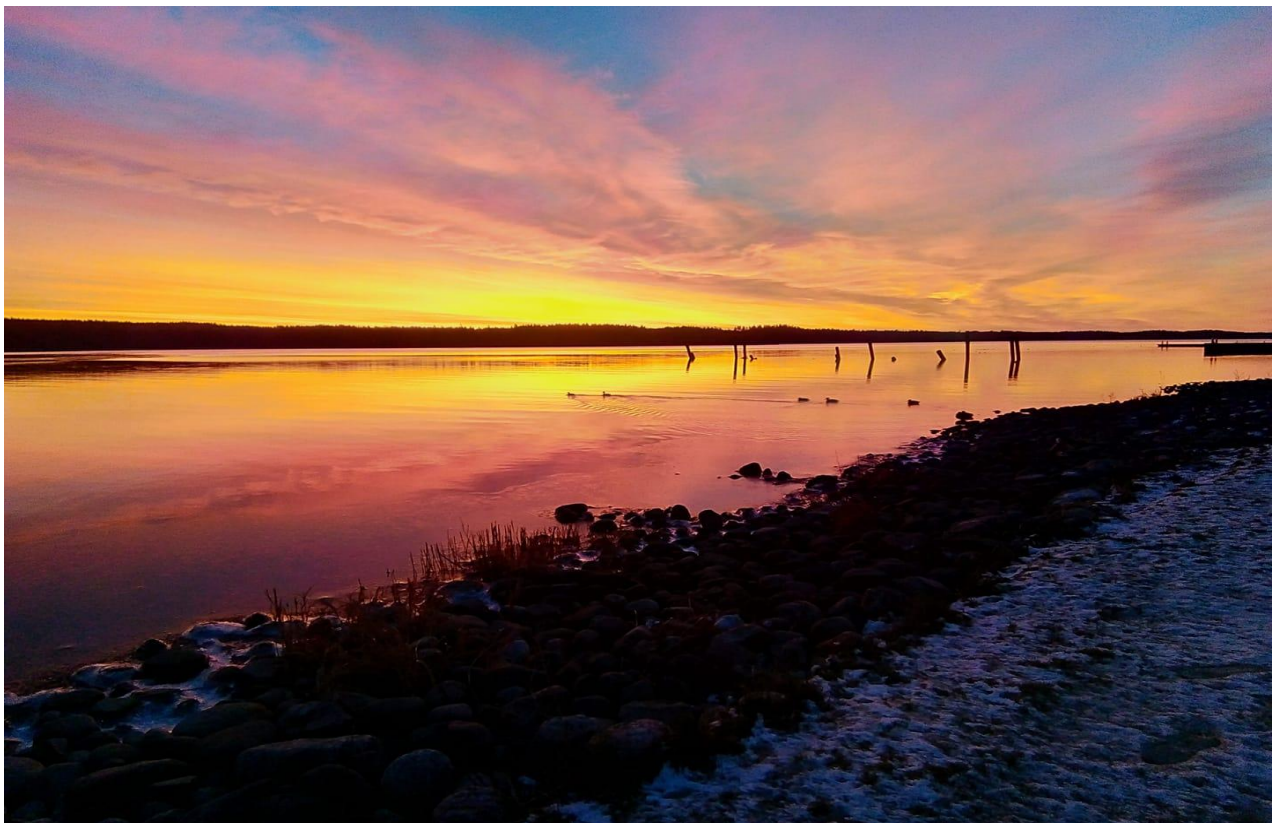

Naturskyddsföreningen Täby

ÅRSPROGRAM augusti 2019–juni 2020

Vill du bli medlem i Naturskyddsföreningen?

Gå in på <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Boka i din kalender redan nu det du tycker verkar intressant!

Skicka gärna din e-postadress till
taby.krets@naturskyddsforeningen.se
så har vi möjlighet att sända våra nyheter till dig

När du deltar i aktivitet arrangerad av Naturskyddsföreningen omfattas du av en olycksfallsförsäkring

Styrelse och funktionärer 2019–2020

Ordförande:

Göran Sandberg, Tfn 510 515 12, Mobil 076–218 56 57, goran.sandberg66@gmail.com

Sekreterare

Kathrin Wemgård, Mobil 070-738 79 90, kathrin_wemgard@yahoo.se

Kassör

Anders Wallin, Mobil 070-413 52 76, s.anders.wallin@gmail.com

Övriga ledamöter i styrelsen

Einar Fries, Tfn 756 94 44, Mobil 070-669 62 10, einar.fries@gmail.com

Hans-Erik Nordin, Tfn 756 31 32, Mobil 0706-80 50 32, hasse.nordin@hotmail.com

Karl Hellström, Tfn 08-758 79 43, Mobil 0730-39 79 43, karl.hellstrom@telia.com

Suppleanter i styrelsen

Louise Ivstam, Mobil 070-791 33 99, louise@ivstam.se

Ragnvald Pettersson, Tfn 08-758 40 44, Mobil 070-722 51 84, ragnvald.pmoller@telia.com

Klimatgruppen

Einar Fries, Göran Sandberg, Kathrin Wemgård, Per Broman, per.l.broman@hotmail.se

Intresseområden

Skolprojektet
Fåglar, skog, fågelholkar
Viggbyholms ekbacke
Klimat
Webbplats, energi
Trafik, cykel
Holkhögskolan
Skålhamra kvighage
Sopphantering, källsortering

Kontaktpersoner

Göran Sandberg, Kerstin Olsson
Hans-Erik Nordin
Einar Fries
Göran Sandberg
Kathrin Wemgård
Karl Hellström
Anders Wallin och Dag Fries tel: 073 200 55 66
Hans-Erik Nordin och Ragnvald Pettersson
Louise Ivstam

e-post: taby.krets@naturskyddsforeningen.se

Hemsida: <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Facebook: [https://www.facebook.com, 'Naturskyddsföreningen i Täby'](https://www.facebook.com/'Naturskyddsföreningen%20i%20Täby')

Bankgiro: 5197-6009

Välkomna!

Lyssna till intressanta föreläsningar och följ med ut i naturen

Täby har en spännande och variationsrik natur. Genom ditt medlemskap i Naturskyddsföreningen har du möjlighet att påverka så att Täby utvecklas varsamt och med hänsyn till sina gröna områden. Du har också möjlighet att delta i aktiviteter och utflykter.

Täby Naturskyddsförening (TNF) är en lokal krets av Naturskyddsföreningen. Alla Naturskyddsföreningens medlemmar boende i Täby, för närvarande drygt 2200, är automatiskt medlemmar i Täbykretsen. Samtidigt tillhör vi Naturskyddsföreningen i Stockholms län, som vi har nytta av i olika sammanhang.

Vad vi sysslar med framgår av detta programhäfte och vår webbplats <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Vi bevakar efter bästa förmåga de gröna frågorna i Täby och är remissinstans i sådana kommunala ärenden.

Täbykretsen försöker anlägga ett brett klimatperspektiv i många aktuella frågor. Det innebär bland annat att främja verksamheter och planer som minskar användning av fossila bränslen samt även minskar hotet mot biologisk mångfald.

Vid utflykter där samåkning förekommer betalar passagerarna 10:-/mil till bilförarna. Även icke medlemmar är välkomna. Alla deltar på egen risk i föreningens arrangemang. För medlemmar i Naturskyddsföreningen finns en gällande olycksfallsförsäkring.

Programpunkter med är lämpliga även för barnfamiljer.

Ibland händer saker snabbt!

*Har du inte fått några **mejl** från oss kan det bero på att vi inte har din aktuella mejladress. Vill du vara med på vår mejllista och ta del av våra extrautskick är det lätt fixat: Mejla till **taby.krets@naturskyddsforeningen.se** så ser vi till att lägga till dig på listan inför framtida utskick.*

Kallelse till årsmöte 2020

Årsmötet äger rum tisdagen den 3 mars kl. 19.00–ca 21.00.

Plats meddelas senare via vår hemsida.

Medlemmar är välkomna att lämna in skriftliga motioner till styrelsen senast den 3 februari.

Dagordning, årsberättelse och övriga handlingar kommer att finnas tillgängliga på årsmötet. Kallelse sker endast på detta sätt.

TNFs hemsida och Facebook

Titta in på kretsens hemsida <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Där får du information om TNFs synpunkter på kommunens planer i Täby och kan läsa våra svar till kommunen.

TNFs samtliga yttranden finns samlade på vår hemsida:

<https://taby.naturskyddsforeningen.se/> under fliken 'Yttranden'.

Se även under fliken 'Vi bevakar', där hittar du ärenden vi håller ett vakande öga på.

Vi finns även på www.facebook.com, 'Naturskyddsföreningen i Täby'.

Klimatarbete

Naturskyddsföreningen på riksnivå har under flera år arbetat hårt för att påverka svenska myndigheter och allmänheten i frågor som rör den globala uppvärmningen.

Internationella avtal är nödvändiga men – har det visat sig – svåra att förhandla fram i en takt och på ett sätt som denna angelägna fråga egentligen kräver.

Naturskyddsföreningen formulerar tydligt att klimatarbete till mycket stor del handlar om beslut och förändringar som sker lokalt, på läns- och kommunnivå. Sveriges kommuner har stora möjligheter att fatta beslut som beaktar och främjar ett hållbart klimat. Genom sin verksamhet påverkar man även kommuninvånare och företag att fatta egna klimatkloka beslut, man bidrar till att förändra levnadsmönster.

Naturskyddsföreningens Täbykrets har en grupp som arbetar med klimatrelaterade frågor inom vår kommun. Vi arbetar bl.a. med att finna vägar att öka medvetenheten i dessa frågor och att påverka politiska processer genom att möta Täbys politiska partier och tjänstemän.

Inom flera områden bör arbetet bedrivas, det handlar om:

- *Byggande och boende*, t.ex. minskning av koldioxidutsläpp via energisnåla hus, användning av icke-fossila energislag för uppvärmning.
- *Transporter*, t.ex. via utvecklad kollektivtrafik, pendelparkeringar och underlättande av cykeltransporter.
- *Livsmedelsfrågor*, t.ex. främja matvanor som minskar miljöbelastning, minskat köttätande som kan nås genom att införa ökat antal vegetariska luncher i bl.a. skolor.
- *Energifrågor*, t.ex. hur Täby i ett långt perspektiv ska försörjas med energi och värme för att minska klimat- och annan miljöbelastning. TNFs synpunkter i denna fråga finns under fliken ”Vi bevakar/Energiförsörjning av fastigheter” på vår hemsida.

Skolprojektet i Åva gymnasium

Klimatgruppen bedriver även projektverksamhet i Åva gymnasium där syftet är att öka gymnasieungdomars medvetenhet om global uppvärmning. Den ökade medvetenheten ska förhoppningsvis bidra till förändrade levnadsvanor och eventuell vilja att själva delta i arbete att värna klimat och miljö.

Skogsgruppen

TNF har en skogsgrupp som med jämna mellanrum träffar representanter från Täby kommun för gemensam genomgång av skogen i Täby. Är du intresserad och vill delta så kontakta Hasse Nordin (se sid 2).

Skålhamra kvighage

Täby hembygdsförening och TNF hjälps åt med att röja sly i Skålhamra kvighage under vintern och våren. På sommaren betar det kor där. Är du intresserad och vill delta så kontakta Hasse Nordin (se sid 2). På försommaren ordnar vi en blomstervandring i hagen.

Skötselåtgärder för ekarna i Viggbyholms ekbacke

Skötselåtgärder för Tåbys största bestånd av jätteekar, beläget 400 m söder om Viggbyholms gård, pågår sedan snart 12 år efter samråd med och tillstånd av markägaren. Täby Naturskyddsförening, i nära samverkan med Täby Hembygdsförening och Täby kommun, utför försiktiga åtgärder för att bevara och vidareutveckla denna mer och mer sällsynta biotop för framtiden.

Våra medlemmar och andra intresserade är välkomna att delta i det fortsatta arbetet under hösten 2019 och våren 2020. Du kan lära dig mer om praktiskt naturskyddsarbete, och speciellt om skötsel av ekar.

Kontakta Einar Fries (se sidan 2), eller kom till något av insatstillfällena i oktober och november 2019 samt mars 2020, se nedan i årsprogrammet.

Mindfulness - hämta kraft i naturen

Du är välkommen att delta i våra ledarledda, stilla promenader med mindfulnessövningar och naturupplevelser. Mindfulness i naturen visar hur du där kan hitta avslappning och återhämtning från en stressad vardag.

Vi planerar en vandring i början av september, se närmare på vår hemsida.

Stolpaskogen, Tåbys stadsskog

I Stolpaskogen finns en vandringsslinga med informationsskyltar och pedagogiskt material för alla åldrar. Karta och informationshäfte finns på kommunens hemsida <https://www.taby.se/> och sök därefter på **Vandringsleder**.

Mörtsjön, upptäck de tre vandringslederna

Upptäck vandringslederna vid Hagby och runt Mörtsjön, totalt ca 15 kilometer. De startar från var sin grön entré/friluftsparkering. Kartor finns på kommunens hemsida <https://www.taby.se/> och sök därefter på **Vandringsleder**

Täbys fritidskarta och kartor över de gröna kilarna

Kommunen har tagit fram kartor för att visa vägen till en aktiv fritid i Täby. På kommunens hemsida <https://www.taby.se/> finns det flera olika kartor man kan titta på. Sök på **Täbykartan** och välj där tex 'Fritidskartan' eller 'Spår och leder'.

Vi rekommenderar även naturkartan.se/grona-kilar som är en guide till naturen i några av Stockholmsregionens gröna kilar. I Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilan presenteras vandringsleder, naturreservat, entréer och besöksvärda platser.

Storstockholms gröna kilar

Storstockholms gröna kilar är beteckningen på de naturområden som "blivit över" när staden har vuxit utåt längs vägar och järnvägar. I en stjärnformad struktur når de obebyggda områdena ända in mot Stockholms centrala delar. Täby berörs av tre kilar, nämligen Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilan. Alla dessa tre kilar är föremål för mellankommunal samverkan i avsikt att bevara dem. Vår förening brukar delta i de möten som anordnas.

I samarbete med en rad andra organisationer arrangerar Naturskyddsföreningen varje år i maj den s.k. Gröna kilarnas dag på ett antal platser runt Stockholm under parollen *Skydda Stockholms gröna kilar!*

Bra Miljöval

"Bra Miljöval" i Täby

Samhället behöver medvetna konsumenter för att skydda hotade djur, växter och naturtyper. Därför startade Naturskyddsföreningen sin miljömärkning för 25 år sedan. *Bra Miljöval* är den enda märkningen i Sverige som bedrivs av en miljöorganisation.

Idag märker Naturskyddsföreningen produkter och tjänster inom 9 olika verksamhetsområden: Biobränsle, Butiker, El, Försäkringar, Kemiska produkter, Textil, Persontransporter, Godstransporter samt Värme och Fjärrkyla. För närvarande är det 492 olika produkter och tjänster som är miljömärkta. På hemsidan <https://www.naturskyddsforeningen.se/bra-miljoval/register> går det att söka på vilka produkter/butiker som är märkta.

Årsprogram augusti 2019–juni 2020

► September–december 2019

Mindfulness i naturen

I början av september, exakt datum och plats meddelas på vår hemsida.

Lugn vandring någonstans i Täby, under ledning av utbildade mindfulnessguider. Medtag sittunderlag och ev myggmedel.
Information Irja Nordin tel: 08-7563132

Spaning efter höstens flyttfåglar

Lördag den 5 eller söndag den 6 oktober kl. 09.00

Vilka fåglar flyttar söderut? Tillsammans med Hasse Nordin tar vi oss upp på Hagbytippens topp för att lära oss allt om flyttfåglar. Ta med fika och kikare om du har.

För anmälan ring Hasse Nordin torsdag den 3 oktober (se sidan 2).

Delta i och lär mer om skötseln av Viggbyholms ekbacke

Söndagarna den 13 oktober och 10 november kl. 09.30–12.30

Ekbacken ca 400 m söder om Viggbyholms gård är en fin ädellövskog, tidigare under igenväxning. Insatserna samordnas av Täby Naturskyddsförening samt Täby Hembygdsförening. Kom med och delta de dagar/tider som passar dig i de välbehövliga men försiktiga skötselåtgärderna i detta för Täby unika bestånd av jätteekar. Teori blandas med praktiskt arbete. Ta med något gott till fikapausen och gärna en såg eller sekator för buskar och grenar. För mer information ring Einar Fries (se sidan 2).

Fortsättning på skötsel av Viggbyholms ekbacke

Söndag den 10 november kl. 09.30–12.30 se text ovan.

Temadag under Miljövänliga veckan, tema återbruk

Lördag den 5 oktober kl. 11.00 –15.00 i Näsby Parks Centrum

Vi påminner om att ta tillvara sin konsumentmakt. Handla främst miljömärkt och ekologiskt. Och många gånger kanske man inte behöver handla alls, utan att man kan laga och återanvända det man redan äger.

Temakväll: Antropocen och klimatkris

Tisdag den 12 november kl. 19.00 – 21.00

Den snabba globala uppvärmningen är skapad av människan. Sverker Sörlin, professor i miljöhistoria vid KTH, är inbjuden att föreläsa i detta ämne. Han är en flitig författare och skribent ofta med idéhistorisk och humanekologisk inriktning. Sedan 2018 är Sverker Sörlin en av åtta ledamöter i Klimatpolitiska rådet, ett oberoende tvärvetenskapligt expertorgan som ska granska och bedöma om regeringens politik leder till att uppsatta klimatmål kan nås.

Sverker Sörlin skrev nyligen boken *Antropocen*, en geologisk tidsålder orsakad av människans extrema och destruktiva utnyttjande av jordens resurser där användningen av fossila bränslen är en avgörande del. Med sina djupgående kunskaper i miljöhistoria, sitt engagemang i klimatfrågan samt uppdrag i Klimatpolitiska rådet är Sverker Sörlin en betydelsefull person i vår nutid. Kom och ta del av hans tankar om både då-, nu- och framtid!

Plats: Hörsalen i Tibble gymnasium

Adventskaffe med glögg, lussekatter och bildföredrag

Tisdag den 3 december kl. 19.00–21.00

Kom och prata med andra natur- och miljövänner till adventskaffe med glögg och lussekatter.

Stefan Paulin kommer att berätta om fåglar i vår närhet.

Plats: Ytterbystugan, Östra Banvägen 78 i Roslags Näsby.

► Januari–juni 2020

Täbys Holkhögskola

Söndag den 9 februari kl. 10.00–12.00

Vi håller oss inomhus och snickrar holkar av olika slag. Du är välkommen oavsett ålder och erfarenhet av snickrande. Det blir en fortsättning på tidigare uppskattade träffar och nu ger vi oss på lite olika typer av holkar!

Vill du snickra en holk för mesar, starar, fladdermöss eller kanske bin? Hasse berättar om olika önskemål när det gäller boende i naturen.

Målet är att alla har en färdig holk med sig hem. Var och en tar med sig eget till fikapausen. Antalet deltagare är begränsat, plats meddelas vid anmälan.

Anmälan senast måndag den 3 februari till Hasse Nordin (se sidan 2).

ÅRSMÖTE

Tisdag den 3 mars kl. 19.00–ca 21.00

Program för kvällen:

Täby kommuns miljöplanerare kommer till oss och pratar om sitt arbete i kommunen.

Efter program och fika följer årsmötet som är öppet för alla medlemmar.

Välkomna!

Motioner ska lämnas till styrelsen senast den 3 februari 2020.

Plats: Ytterbystugan, Östra Banvägen 78 i Roslags Näsby.

Delta i och lär mer om skötseln av Viggbyholms ekbacke

Söndagarna den 8 och 22 mars kl. 09.30–12.30

Vi fortsätter höstens arbete i detta för Täby unika bestånd av jätteekar, som finns ca 400 m söder om Viggbyholms gård. Det är en värdefull ädellövskog, som har hotats av igenväxning.

Arbetet med de försiktiga skötselåtgärderna samordnas av Täby Naturskyddsförening och Täby Hembygdsförening. Kom med och delta de dagar som passar dig!

Ta med något gott till fikapausen och gärna en såg eller sekator för buskar och grenar. För mer information ring Einar Fries (se sidan 2)!

Fortsättning på skötsel av Viggbyholms ekbacke

Söndag den 22 mars kl. 09.30–12.30 se text ovan.

Nordiska Kusträddardagen

Lördagen den 2 maj eller den 9 maj, ordnas i samarbete med 'Håll Sverige Rent', se TNFs hemsida.

Vi plockar skräp längs med Täbys strand mot Värtan. Tag med eget fika att njuta av efter utfört arbete.

Plats: Näsaängsbadet i Roslags Näsby.

Lär dig att känna igen de vanligaste fåglarna

Lördag den 16 eller söndag den 17 maj kl. 10.00–12.00

Nybörjare i fågelskogen? Då är du välkommen att följa med Hasse Nordin på en introduktionsutflykt till fåglarnas spännande värld.

Här lär vi oss att se skillnad på talgoxe och blåmes, vi lär oss att känna igen de vanligaste fågellätena och övar oss i att hitta fåglarna med kikaren. Ta gärna med dig en kikare om du har, annars får du låna en och provkika i Hasses tubkikare. Ta med något gott till fikarasten.

Vi träffas vid Ullna Strand.

Anmälan till Hasse Nordin torsdag den 14 maj (se sidan 2).

Gröna kilarnas dag

Söndag den 17 maj och/eller den 24 maj, ordnas i samarbete med annan krets, se TNFs hemsida.

Besök i Hagby ekopark

Lördag den 23 eller söndag den 24 maj kl. 10.00

För inte så länge sedan fanns det en grund slättsjö på platsen där nu den konstgjorda kullen Hagby ekopark ligger. Vi studerar hur växtligheten utvecklas, samtidigt som vi följer upp det intressanta fågellivet. Anmälan till Hasse Nordin (se sidan 2) torsdag den 16 maj.

Lär dig att känna igen de vanligaste ängsväxterna

Datum bestäms senare, troligen i slutet av maj eller början av juni

Gullviva, mandelblom, kattfot och blå viol känner vi alla igen från Taubes visa, men hur ser de ut i verkligheten? Välkommen att följa med på en tur bland våra vanligaste ängsväxter. Utflykten arrangeras i Skålhamra kvighage tillsammans med Täby Hembygdsförening.

Datum: Meddelas senare via vår hemsida.

Information och anmälan till Hasse Nordin (se sidan 2).

► **Kalendarium september 2019–augusti 2020**

Hösten 2019

Början av september	Mindfulnessvandring
Lörd 5 okt	Temadag i Näsby Parks C, återbruk
Lörd 5 okt eller sönd 6 okt	Spaning efter höstens flyttfåglar
Sönd 13 okt	Delta i och lär mer om skötsel av ekar i Viggbyholms ekbacke
Sönd 10 nov	Fortsättning på skötsel av ekarna i Viggbyholms ekbacke
Tisd 12 nov	Temakväll: Antropocen och klimatkris, Sverker Sörlin
Tisd 3 dec	Adventskaffe med bildföreläsning

Våren 2020

Sönd 9 februari	Täby Holkhögskola
Tisd 3 mars	Årsmöte
Sönd 8 mars	Delta i och lär mer om skötsel av ekar i Viggbyholms ekbacke
Sönd 22 mars	Fortsättning på skötsel av ekarna i Viggbyholms ekbacke
Lörd 2 eller 9 maj	Nordiska Kusträddardagen
Lör 16 eller sön 17 maj	Lär dig att känna igen de vanligaste fåglarna
Lör 23 eller sön 24 maj	Besök i Hagby ekopark
Slutet av maj - början av juni	Lär dig att känna igen de vanligaste ängsväxterna

Returadress:

~~Täby Naturskyddsförening
c/o Kathrin Wengård
Armébacken 16
187 64 Täby~~

Välkommen att följa med oss ut!

Fotot på framsidan av Hägernäs Strand är taget av Cecilia Wengård. Bilden nedan är från arbetet i Skålhamra kvighage och taget av Ragnvald Pettersson.

Se kalendarium på sid 13.

Vill du bli medlem i Naturskyddsföreningen?

Gå in på vår hemsida <https://taby.naturskyddsforeningen.se/> och tryck på den gröna knappen med texten '**BLI MEDLEM NU**' eller ring **Naturskyddsföreningens kansli 08-702 65 00**